

Sulama Kooperatifine yapılan bağışların vergilendirilmesi.

Belge türü	Özelge
Kanun	KATMA DEĞER VERGİSİ KANUNU
Özelge no	B.07.1.GİB.4.42.16.01-125[2013/3312]-1709
Tarih	12.01.2016

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

KONYA VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

(Mükellef Hizmetleri Gelir Grup Müdürlüğü)

Sayı : 31435689-125[2013/3312]-1709

12/01/2016

Konu : Sulama Kooperatifine yapılan bağışların vergilendirilmesi.

Kooperatifinizin kuruluş amacı ve faaliyet konusunun, sulama tesisleri kurmak, işletmek, tarım alanlarının sulanması ve ıslahı olduğu, halen ortaklarınıza ve ortak olmayan gerçek ve tüzel kişilere perakende su satışınızın devam ettiği, amaç dâhilinde suyun daha sistemli ve ekonomik teknikler ile dağıtılmasının planlandığı ve yer üstündeki kullanılan kanalların eski ve yıpranmış olduğundan dolayı kaldırıldığı, yerine yer altından boru döşenerek yeni su dağıtım tesisi yapılacağı, yapılacak olan tesisin giderlerine katkı sağlamak amacı ile ortaklarınızdan ve ortak olmayan gerçek ve tüzel kişilerden harcamalarınıza (boru, saat, kanal açma-kapama ve işçilik gibi) karşılık bağış adı altında para alınmasının amaçlandığı belirtilerek, kurumlar vergisi ve katma değer vergisi yönünden mükellef olan kooperatifinizce yapılacak yeni tesis için ortaklarınızdan ve ortak olmayan gerçek ve tüzel kişilerden alınacak bu bağışların, iadesi, mahsubu, geri ödemesi ve karşılığında herhangi bir mal ve hizmet teslimi

yapılmayacağı, alınacak bağışların katma değer vergisi ve kurumlar vergisine tabi olup olmadığı, fatura düzenlenip düzenlenmeyeceği ile söz konusu bağışların tahsil edildiği dönemlerde mi yoksa yeni tesisin itfa süresince mi gelir kaydedilerek kurumlar vergisine tabi tutulacağı hususunda bilgi verilmesi istenilmektedir.

Kurumlar Vergisi Yönünden

5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun;

- 1 inci maddesinde, kooperatiflerin kurumlar vergisi mükellefi olduğu, aynı maddenin son fıkrasında, kurum kazancının gelir vergisinin konusuna giren gelir unsurlarından oluşacağı,

- 2/2 maddesinde, kooperatiflerin, 24/4/1969 tarihli ve 1163 sayılı Kooperatifler Kanununa veya özel kanunlarına göre kurulan kooperatifler ile benzer nitelikteki yabancı kooperatifleri ifade ettiği,

- 4/1-k maddesinde; tüketim ve taşımacılık kooperatifleri hariç olmak üzere, ana sözleşmelerinde sermaye üzerinden kazanç dağıtılmaması, yönetim kurulu başkan ve üyelerine kazanç üzerinden pay verilmemesi, yedek akçelerin ortaklara dağıtılmaması ve sadece ortaklarla iş görülmesine ilişkin hükümler bulunup, bu hükümlere fiilen uyan kooperatiflerin kurumlar vergisinden muaf olacağı,

- 6 ncı maddesinde de kurumlar vergisinin, mükelleflerin bir hesap dönemi içinde elde ettikleri safi kurum kazancı üzerinden hesaplanacağı ve safi kurum kazancının tespitinde Gelir Vergisi Kanununun ticari kazanç hakkındaki hükümlerinin uygulanacağı

hükme bağlanmıştır.

Buna göre, kooperatifinize, ortaklarınız ve ortak olmayan gerçek ve tüzel kişilerce yapılan bağışların, kurum kazancınızın bir unsuru sayılması ve bağışın yapıldığı dönem geliri olarak kazancınıza dahil edilmesi gerekmektedir.

KDV Kanunu Yönünden

3065 Sayılı KDV Kanununun;

- 1/1 inci maddesinde, Türkiye'de ticarî, sınaî, ziraî faaliyet ve serbest meslek faaliyeti çerçevesinde yapılan teslim ve hizmetlerin, KDV ye tabi olduğu,

- 20/1 inci maddesinde teslim ve hizmet işlemlerinde matrahın, bu işlemlerin karşılığını teşkil eden bedel olduğu,

- 20/2 nci maddesinde ise bedel deyiminin, malı teslim alan veya kendisine hizmet yapılan veyahut bunlar adına hareket edenlerden bu işlemler karşılığında her ne suretle olursa olsun alınan veya bunlarca borçlanılan para, mal ve diğer suretlerde sağlanan ve para ile temsil edilebilen menfaat, hizmet ve değerler toplamının olduğu

hüküm altına alınmıştır.

Buna göre, Kooperatifinizin giderlerine katkı sağlamak amacı ile ortaklarınızdan ve ortak olmayan gerçek ve tüzel kişilerden (boru, saat, kanal açma-kapama ve işçilik gibi) bağış adı altında alınan tutarlar herhangi bir teslim veya hizmetin karşılığını oluşturmadığından KDV'nin konusuna girmeyecektir.

Ancak, bağış adı altında alınan tutarların Kooperatifinizin su teslimine ilişkin olması halinde bu tutarların KDV ye tabi tutulacağı tabiidir.

Vergi Usul Kanunu Yönünden

213 sayılı Vergi Usul Kanununun;

- 227 nci maddesinde, bu Kanunda aksine hüküm olmadıkça, bu Kanuna göre tutulan ve üçüncü şahıslarla olan münasebet ve muamelelere ait olan kayıtların tevsikinin mecburi olduğu,

- 229 uncu maddesinde, faturanın satılan emtia veya yapılan iş karşılığında müşterinin borçlandığı meblağı göstermek üzere emtiayı satan veya işi yapan tüccar tarafından müşteriye verilen ticari vesika olduğu,

- 232 nci maddesinde ise fatura kullanmak mecburiyetinde olanlar

hüküm altına alınmıştır.

Buna göre, kooperatifinizce bağış adı altında alınan tutarlar herhangi bir teslim veya hizmetin karşılığını oluşturmadığından bu bağışlara ilişkin olarak fatura düzenlenmesine gerek bulunmamaktadır.

Ancak, bağış adı altında alınan tutarların Kooperatifinizin su teslimine ilişkin olması halinde söz konusu bağışlarla ilgili olarak fatura düzenleneceği tabiidir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 15.09.2026